

PODSUMOWANIE DIALOGU W GMINIE WOLA UHRUSKA

Dialog z dnia 14 kwietnia 2026 roku

Dialog w gminie Wola Uhruska

14 kwietnia odbyło się pierwsze z serii czterech dialogów wokół pomysłu utworzenia Sobiborskiego Parku Narodowego. Mieszkańcy Woli Uhruskiej oraz okolicznych gmin rozmawiali o plusach i minusach utworzenia parku. Organizatorem spotkań jest [Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków \(OTOP\)](#).

Jaki był cel spotkania?

Spotkanie miało trzy cele: **usłyszenie** co mieszkańcy myślą o przyszłości gminy, **poznanie nastrojów** dotyczących projektu parku narodowego i **porozmawianie** o możliwych kierunkach rozwoju regionu.

Jak wyglądało spotkanie?

Dialog rozpoczął się od rundy zapoznawczej i przedstawienia stanowisk w temacie projektu parku narodowego. W dialogu wzięło udział 10 osób zasiadających w kręgu. Pozostałe osoby mogły zabrać głos będąc na publiczności. Spotkanie prowadziły dwie doświadczone i niepracujące w OTOP facylitatorki, które dbały o jego sprawny przebieg. Całe spotkanie trwało trzy godziny.

Kto wziął udział w dialogu?

przedstawiciel mieszkańców

wędkarz

pracownik nadleśnictwa

rolniczka

mieszkaniec gminy
od urodzenia

właścicielka agroturystyki

wójt gminy

przedstawiciel organizacji
ochrony przyrody

myśliwy

grupa mieszkańców
zgromadzonych na publiczności

W pierwszym dialogu łącznie wzięło udział około **60 osób**, które reprezentowały **różne grupy mieszkańców gminy i okolic**. Były wśród nich osoby pracujące i na emeryturze, przeciwnicy parku, przyrodniczy, leśnicy, osoby w różnym wieku, z różnym poziomem wykształcenia i poglądami.

Co łączy uczestników dialogu?

Ta część pokazuje: najważniejsze punkty, w których większość uczestników spotkania miała podobne poglądy i zgadzała się w swoich opiniach.

Silna więź z przyrodą i przywiązanie do codziennych zwyczajów spędzania czasu w lesie i na łonie natury

Jestem miłośniczką zbioru grzybów, jagód, spacerów. Ja to uwielbiam, więc nie wyobrażam sobie czegoś takiego, żeby mi to ograniczyć

Mieszkam niedaleko lasu i każdej jesieni przede wszystkim zbieram grzyby w tym lesie

Tu mamy jedną z ostatnich w Polsce dzikich rzek Bug. Można by zadbać o to, żeby ten Bug oczyścić i to tam należy chronić tą przyrodę

Dbamy o ten las, żeby istniał, żeby był i żeby te walory przyrodnicze i cała ta biologia, którą tu mamy, istniała i żeby zachwycała wszystkie te osoby, które tutaj przyjeżdżają

Nas jest 53 osoby pracujące w nadleśnictwie. Ja wiem, że to mało, ale jesteśmy tutaj, działamy tutaj i staramy się robić to jak najlepiej – z pasją

Naprawdę znamy ten las od podszewki. Naprawdę wiemy to od pokoleń. Też często jest tak, że pracują u nas naprawdę całe pokolenia. Pracują u nas ludzie z pasją i z miłością do tego lasu

Niepewność, kto poniesie odpowiedzialność za możliwe skutki utworzenia parku narodowego

Myślicie, że dostaną gminy duże pieniądze, subwencje? Czy gminy, radni wezmą odpowiedzialność za to, co później z ludźmi będzie się działo?

Ktoś próbuje za nas decydować. Ktoś nam mówi, że jeżeli powstanie park, to powstanie agroturystyka. A czemu nie powstanie teraz? A jaka to jest różnica?

My po prostu nie mamy tej świadomości, jak to będzie wyglądało. Na pewno jest dużo obaw wśród mieszkańców, którzy z darów lasu żyją i żyją z tej gospodarki leśnej

Nie rozmawiamy o finansach. To jest temat nie na dzisiaj. Mamy taką sytuację gospodarczą. Za rok może tych środków nie być

Region mierzy się z wyzwaniami społeczno-ekonomicznymi: bezrobocie, starzenie się społeczeństwa, zagrożenie ze wschodniej granicy

Od tego osiemdziesiątego czwartego roku, tu z różnych względów nie oceniając, nie powstał wielki przemysł, nie powstały jakieś duże zakłady przemysłowe

Zdajemy sobie sprawę, że przed nami też nowe wyzwanie, a mianowicie Tarcza Wschód. To będą ogromne zmiany, też obostrzenia

Czy powstał jakiś zakład przemysłowy, jakaś fabryka, paliwo, chlewnia, obora, kurnik czy cokolwiek ktokolwiek utworzył, zainwestował? Czy tu cokolwiek się dzieje? Czy zwiększyliśmy ilość mieszkańców? Tu ludzie tylko umierają. Jesteśmy coraz starsi

Żyjemy w naszej lokalnej społeczności, tu, gdzie żyjemy. Przy granicy jest ciężko, jeżeli chodzi o pracę, o przemysł

Ci staruszkowie, którzy tutaj zostaną, nie będą mieli szpitali, przychodni, niczego, bo będzie to wszystko likwidowane ze względu na to, że jest mała ilość społeczeństwa

Las i bogactwa przyrody to nie tylko źródło utrzymania, to przede wszystkim symbol codziennej wolności i swobody

Jestem miłośniczką zbioru grzybów, jagód, spacerów. Ja to uwielbiam, więc nie wyobrażam sobie czegoś takiego, żeby mi to ograniczyć. Bo nie jesteśmy niestety regionem bogatym, że możemy sobie wybierać

Czy będę mógł swobodnie wypasać swoje kozy, które mam na działce. To są takie może prozaiczne pytania, ale to mi chodziło po głowie

Póki co jesteśmy wolni na tym terenie. Społeczeństwo jest wolne, może wchodzić, może zbierać, może się cieszyć tą rekreacją na tyle, na ile nas stać

Zastanawiałem się nad tym, czy będę mógł normalnie, swobodnie łowić ryby na rzece Bug. Czy będzie to dozwolone, jeżeli park taki zostanie powołany

Powiem może bardzo króciutko o swoich obawach. O obawach, które są związane z lasem, o braku grzybobrania, pobierania jagód, braku w ogóle chodzenia do tego lasu swobodnie, którądy się chce, niewyznaczonymi ścieżkami

Ostateczne decyzje dotyczące parku powinny być odzwierciedleniem głosu lokalnej społeczności

Park będzie taki, na jaki zgodzą się rząd i wszystkie gminy oraz społeczność

Nic bez mieszkańców, o mieszkańcach. Jeżeli będą podejmowane decyzje, będą to decyzje świadome. Będą to decyzje mieszkańców

Park powstanie tylko i wyłącznie za zgodą mieszkańców wyrażoną, przez mieszkańców do gminy. Także tu nie ma wątpliwości. To nie organizacje pozarządowe powołują w naszym kraju parki narodowe

O tym, czy powstanie park decydują gminy, samorządy. A więc to samorządy, które są zresztą głosem społeczeństwa, czyli mieszkańców tego terenu, zdecydują

Co **różni** uczestników dialogu?

Ta część pokazuje: najważniejsze punkty, w których uczestnicy spotkania różnili się w swoich opiniach i poglądach.

Jedni uważają, że **turystyka w regionie nie rozwinie się** nawet po utworzeniu parku narodowego, inni wskazują, że **turyści przyjeżdżają już teraz**

Zarządzamy tą przyrodą w ten sposób, że przyjeżdżają ludzie z Lublina, z Warszawy i z innych regionów, którzy się tak zauroczyli tym miejscem jak ja trzydzieści lat temu

Żadnej turystyki nie będzie. Nie szukamy się, turystyka jest większa w tej chwili, kiedy ten turysta bierze rower i jedzie gdzie chce lub bierze koszyk i idzie gdzie chce

Wola Uhruska już przechodziła momenty, kiedy chciała żyć z turystyki. To były lata jakieś dwutysięczne (...) Ten projekt był porażką tak naprawdę, bo ten region nie jest atrakcyjny turystycznie

Uważamy, że ten teren nie jest aż tak bardzo atrakcyjny, żeby tworzyć tutaj park narodowy

Ktoś nam mówi, że jeżeli powstanie park, to powstanie agroturystyka. A czemu nie powstanie teraz? Jaka jest różnica między marką Park Narodowy a Lasy Państwowe? Jeżeli ma powstać agroturystyka, to powstanie teraz. Teraz, gdzie całe to walory przyrodnicze są zadbane

Jedni są zdecydowanie przeciwni zmianom gospodarowania lasami, inni nie mają jednoznacznego sprzeciwu

Ja uważam, że ten park dla mnie na pewno nie zaszkodzi. Może nie pomoże, ale na pewno nic nie zmieni

Ja jako mieszkanka, ja stanowczo jestem przeciwna zmianie czegokolwiek, bo tu jest nam dobrze. Po co nas uszczęśliwiać jeszcze bardziej?

Park narodowy może być szansą, może być ryzykiem

Idziemy do przodu. Gospodarujemy tak, że ta przyroda jest, była i będzie. Nie widzę potrzeby zmiany

Tutaj my jako na tym rynku wschodnim zostaliśmy jako nieliczni. Jeśli tutaj powstanie park narodowy, to uważacie, że wszyscy utrzymają się z agroturystyki?

Nie widzę potrzeby zmiany, zmiany na park narodowy, który no nie wiem, co by miał tutaj wnieść, bo ta przyroda jest i istnieje

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

[Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków \(OTOP\)](#) jest polską organizacją społeczną, która działa na rzecz ochrony przyrody. Wizja OTOP opiera się na przekonaniu, że możemy żyć w harmonii z naturą, dbając o jej bogactwo. Organizacja działa na terenie całej Polski od 35 lat.

CYKL DIALOGÓW KOORDYNUJE:

ANNA TREIT

ANNA.TREIT@OTOP.ORG.PL

WIĘCEJ INFORMACJI O OTOP:

OTOP.ORG.PL

BIURO@OTOP.ORG.PL

To podsumowanie prezentuje głosy i opinie uczestników dialogu w Woli Uhruskiej. Cytaty zostały zanonimizowane, uporządkowane i opracowane przez badaczkę społeczną. Dialog poprowadziły facylitatorki z Fundacji Nowej Wspólnoty.

